

Talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028

KH 24.11.2025

539/02.02.00.00/2025

Valmistelija talousjohtaja Hannele Pöykkölä, hannele.poykkola@savonlinna.fi, p. 050 575 8803

Selostus *Talousarvio on laadittu vastuullisesti, mutta rohkeasti tulevaisuuteen katsoen*

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys pohjaa toimielinten tekemiin talousarvioehdotuksiin. Alla on esitetty talousarvioehdotuksen keskeisiä elementtejä.

Hyvinvointi ja osallisuus

Rakennamme ensi vuonna mallin osallistavasta budjetoinnista, joka on yksi kaupunginhallituksen tavoitteista.

Kulttuurin unelmavuosi 2026 ja stragiset kumppanuudet vahvistavat kaupungin elinvoimaa

Kaupungin elinvoiman keskeiset tekijät ovat investoinnit, osaaminen, työvoima ja innovaatiot.

Talousarvion laadinnassa on tunnistettu ja arvioitu keskeiset riskit, esimerkiksi veropohjan muutokset, valtionosuusmuutokset ja kansainväliset epävarmuudet, ja toisaalta mahdollisuudet. Elinvoimaan panostaminen kohdistuu yrityspalveluihin ja työllisyysalueeseen. Lisäksi kaupunkimarkkinointia lisätään ja saavutettavuutta parannetaan kaupungin verkkosivuston uudistamisella.

Vuosi 2026 on alueen kulttuurin unelmavuosi, joka tulee näkymään erilaisina tapahtumina koko vuoden ajan. Nälkälinnanmäki tulee olemaan unelmavuoden keskeinen näyttämö.

Kaupungin verotulot kattavat 75 % kaupungin tuloista. Tämän vuoksi panostukset elinvoimaan, yrityksiin, niiden kykyyn työllistää ja elinvoimaa tukeviin palveluihin ovat keskeisessä osassa suunnittelukaudella. Varsinkin väestöltään vanhenevan ja tällä hetkellä tiedossa olevan väestökehityksen valossa, elinvoimainen kaupunki varmistaa tulevat verotulot ja siten kaupungin mahdollisuuden tuottaa laadukkaita palveluita.

Talouden näkymät

Talousarvio vuodelle 2026 on alijäämäinen noin 5 miljoonaa euroa ja sama kehitys jatkuu suunnitelmavuosina. Tämä haastaa tekemään ratkaisuja esimerkiksi palvelurakenteeseen. Suunnitteluohjeen arvio oli samansuuntainen. Yhteisenä tavoitteena on, että talouden tulos olisi suunnitelmavuosina tasapainossa. Talousarvion alijäämä pystytään kattamaan taseen ylijäämillä, mutta ratkaisu on vain väliaikainen. Muutoksia tarvitaan yli hallintokuntarajojen. Eläköitymisten myötä kaupungin henkilöstö vähenee ja olemme pakotettuja tekemään muutoksia ja uudistuksia palvelurakenteeseen ja toimintatapoihin.

Toimialojen käyttötalousmenot kasvavat tämän vuoden talousarvioon verrattuna noin 3,7 miljoonaa euroa. Toimintakate heikkenee - 4,1 miljoonaa

euroa. Toimitilojen osalta on välttämätön tehdä toimenpideohjelma, jossa määritellään ne kohteet, joista luovutaan ja toisaalta, joissa jatkossa palveluita tuotetaan. Osa sote-kiinteistöistä yhtiöitetään viimeistään vuoden 2026 aikana. Niiden arvioitu vaikutus on noin -10–15 miljoonaa euroa.

Verot ja valtionosuudet

Veroprosentit on päätetty pitää ennallaan vuonna 2026. Tämän odotetaan tuottavan kaupungille verotuloja 85,7 miljoonaa euroa. Verotilityksiin liittyy aina riski. Niiden taso vaihtelee ja yleensä verotulot heijastavat yleistä taloustilannetta viiveellä.

Valtionosuudet ovat noin 6,7 miljoonaa euroa. Tämä sisältää yleiskatteellisena myös työllisyysalueen valtionosuudet. Edelleen valtionosuuksia rasittaa sote-erät, jotka ovat noin -9 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksiin liittyy riski varsinkin opetus- ja kulttuuriministeriön osuuksiin, jotka on nyt arvioitu noin -0,7 miljoonaksi euroksi. Valtionosuusuudistus on arvioitu tapahtuvaksi 2027, mutta sen vaikutukset kaupungin tuloihin on vielä epävarmaa.

Investoinnit

Investointitaso ensi vuodelle on noin 27 miljoonaa euroa, joka pohjautuu aiempiin päätöksiin ja vuoden 2025 investointiohjelmasta siirtyneisiin toteutuksiin. Käynnissä ovat tällä hetkellä uuden liikuntahallin rakentaminen Talvisaloon sekä kuitulaboratorion laajennus teknologiapuisto Nohevan alueelle.

Sulosaaren siltojen investointi (2,1 milj. euroa) siirtyi ensi vuodelle ja kunnallistekniset investoinnit ovat yhteensä noin 5,6 miljoonaa euroa. Savonlinnan Veden investoinnit ovat samalla tasolla kuin aiempina vuosina, noin 3,3 miljoonaa euroa. Kaupungin varikon investointi jatkuu ja se kohdistuu kunnallisteknisten toimintojen työolojen parantamiseen. Toimitilojen korjauksiin on varattu 1 miljoonaa euroa.

Uimahalli sisältyy investointiohjelmaan siten, että vuodelle 2026 on varattu määräraha tarveselvityksen laatimiseen. Toteutus on suunniteltu vuosille 2028–2033, ja sen kokonaiskustannusarvio on noin 14,5 miljoonaa euroa.

Investointitaso on edelleen varsin korkea suhteutettuna kaupungin vuosikatteeseen ja poistoihin. Tulorahoitus riittää käyttökulujen sekä rahoitusmenojen kattamiseen, mutta investointeihin vain osaksi. Uutta lainaa tarvitaan arvion mukaan 20 miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan kaupungin lainataso on kasvanut ja tulee seuraavanakin vuonna kasvamaan. Tämä on riskitekijä varsinkin, jos korkotaso lähtee nousuun nykyisestä.

Henkilöstö

Savonlinnan kaupungin tavoitteena on kehittää työprosesseja ja hyödyntää digitaalisia ratkaisuja, jotka parantavat työn sujuvuutta, tehokkuutta ja palvelujen laatua.

Muutoskykyinen henkilöstö on kaupungin keskeinen voimavara, joka mahdollistaa uusiutumisen, resilienssin ja auttaa työntekijöitä hyödyntämään rohkeasti uusia teknologioita, omaksumaan uusia rooleja ja säilyttämään työmotivaation myös jatkuvien muutosten keskellä.

Yhtenäinen johtamiskulttuuri, avoin vuorovaikutus ja selkeät tavoitteet tukevat henkilöstön hyvinvointia ja sitoutumista. Henkilöstökulujen kustannus vuoden 2026 talousarviossa n. 57,2 miljoonaa euroa. Nousua

vuoden 2025 talousarvioon verrattuna on n. 2,3 % eli n. 1,3 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmakaudella 2026–2028 kaupungin henkilöstöstä 11 % saavuttaa alimman eläkeikänsä. Käytännössä tämä tarkoittaa yli 100 henkilöä. Eläköitymisiin varaudutaan huolellisella suunnittelulla. Suunnittelukaudella henkilöstön arvioidaan vähentyvän noin 20:llä vuosittain.

Katse tulevaisuuteen – ennakoivaa uudistumista ja yhteistyötä

Savonlinnan väestö on rakenteellisen muutoksen keskellä. Valtionosuusjärjestelmä ja saaristolain muutos vuoteen 2027 mennessä tuovat taloudellisia riskejä, mikä korostaa ennakoivaa ja suunnitelmallista toimintaa.

Tulevaisuuteen vastataan panostamalla asumisviihtyvyyteen ja kaupungin vahvuuksiin – kulttuuriin, koulutukseen ja elinympäristön laatuun – sekä soveltamalla älykästä sopeutumista. Pitkän aikavälin tavoitteena on uudistuminen, joka huomioi sosiaalisen, alueellisen ja taloudellisen kestävyysväestön ja talouden muuttuessa.

Rakenteiden tarkastelu on keskeistä tulevissa talousarvioissa

Konsernirakenteen selkeyttäminen, konserniyhteisöjen toimitilojen uudelleentarkastelu sekä päällekkäisen työn arviointi ja resurssien tehokas käyttö parantavat kaupungin kilpailukykyä ja asukkaiden hyvinvointia.

Savonlinnan tulevaisuuden rakentaminen edellyttää myös ulkoisten verkostojen vahvistamista. Yhteistyö Etelä-Savon kuntien ja maakunnan toimijoiden kanssa – esimerkiksi matkailussa – voi tuottaa synergiaetuja, jotka tukevat palvelujen järjestämistä, elinvoiman kehittämistä ja investointien houkuttelua.

Yhteistyömallien kehittäminen korostaa tarvetta yhteiselle visiolle ja toimintakulttuurille, joka perustuu luottamukseen, avoimuuteen ja pitkäjänteisyyteen. Tämä voi tarkoittaa uusia palvelutuotannon muotoja, osaamisen jakamista ja alueellisia kehityshankkeita, joissa Savonlinna toimii aktiivisena suunnannäyttäjänä.

Toimivalta	Hallintosääntö 39 §
Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Hämäläinen Markus
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2028 liitteen A mukaisesti.
Päätös	
Tiedoksi	-
Toimenpiteet	Kaupunginvaltuusto